130415 - Bir kimsenin diyalize girmesi nedeniyle namazı, vaktinden sonraya tehir etmesi caiz midir?

Soru

Ben böbrek yetmezliği hastalığına yakalanmış biriyim. Haftada üç kez diyalize giriyorum. Diyaliz makinesine bağlıyken abdestsiz bir şekilde namaz kılmak caiz olur mu? Eğer caiz değilse o zaman biz diyaliz makinesine bağlıyken öğlenin de ikindinin de vakti geliyor/geçiyor. Bazen de diyalizden dolayı çok yorgun düşüyoruz ve akşam namazı vaktine kadar biraz dinlenip sonra bütün namazları kılıyoruz. Böyle yapmak doğru mudur?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Hastanın eğer imkan varsa diyalize girmeden evvel ya da çıktıktan sonra namazı kendi vaktinde kılması üzerine vaciptir. Bu durumda namazı kendi vaktinde kılmayıp ertelemek ya da vakit girmeden evvel kılmak caiz değildir. Eğer diyaliz namaz vaktini kapsayacak şekilde devam ederse ve namazı diyalizden sonraya ertelediği takdirde namazın vakti geçecekse bu kimse namazı imkanı varsa ilk vaktinde kılar. Eğer ikinci namazı kendi vaktinde kılma imkanı oluşmaz veya diyalizden sonra kılmak zorluk oluşturur ise o zaman da cem etmesi mümkün olan namazları cem eder. Öğle ile ikindiyi öğlenin vaktinde cem-i takdim ile cem eder. Aynı şekilde akşam ile yatsıyı cem-i takdim ile cem eder.

Ancak eğer, namaz vakti girmeden önce ya da ilk vaktin girişi sırasında diyalizde olur ise ve namaz kılma imkanı da olmazsa böyle bir durumda bu kişi namazı diyalizden sonrasına erteler, eğer (sonrakiyle) birlikte cem etmek mümkünse sonraki namaz ile birlikte kılar. Öğle ile ikindiyi cem-i tehir ile kılar. Akşam ile yatsıyı cem-i tehir ile kılar. Zira bu kişi hasta hükmündedir. Eğer namazı vaktinde kılmadan evvel diyalize girme hususunda zaruri bir durum oluşursa, diyaliz de ancak vaktin çıkmasından sonra bitiyorsa ve bir sonraki namazla cem etmesi mümkün (olan vakit de)

değilse -mesela ikindi namazının vaktinin girmesinden sonra ya da sabah namazının vaktinin girmesinden önce diyalize giren gibi- bu kimsenin namazı vaktinden sonraya bırakması caiz olur. Diyalizden sonra o namazı namaz vakti çıkmış olsa bile zaruret nedeniyle kaza eder. Allah'ın şu ayetinde; ***"Gücünüz yettiğince Allah'tan korkun…"*** (Teğâbün, 64/16), ve şu ayetinde ***"Allah hiç kimseyi gücünün üstünde mükellef tutmaz…"*** (Bakara, 2/286) buyurduğu gibi. Peygamberimiz de Ahzab günü müşriklerle yaptığı savaşta ikindi namazını kılamamış akşam namazı sonrasına ertelemiş sonra da akşam namazını kılmıştı. Başarı Allah'tandır. Salat ve selam Nebimiz Muhammed'in âlinin ve ashabının üzerine olsun.

En doğrusunu Allah bilir.

İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komitesi Fetvâları, (9/107 – 109) .